

RAMUTĒ SKUČAITĒ

PELĒDA ŽINO!

Iļustravo Jūratē Račinskaitē

RAMUTĖ SKUČAITĖ

PELĖDA ŽINO!

Eilėraščių rinktinė

Iliustravo
Jūratė Račinskaitė

Vilnius
2019

PELĒDŽIUKAI IR UOGELĒ

Maži pelēdžiukai,
Plunksnelēs jū raibos...
Maži pelēdžiukai pabudo ir raivos.
Maži pelēdžiukai dar ūkti nemoka!..
Mažiem pelēdžiukam
Uogelē nunoko.

Nunoko ir šaukia:
– Raibi pelēdžiukai!
Ragaukit ir aukit,
Nes jūs dar mažiukai!

Raibiem pelēdžiukam
Patiktū uogelē. –
Išskrist iš drevēs pelēdžiukai negali!..
Mažū pelēdžiukū
Širdelēms graudu.
Maži pelēdžiukai
Kad užūkē: – Ū!

Geriau nē nebūna:
Uogelē nunoko,
O pelēdžiukai
Ūkti išmoko.

DU PAUKŠČIAI

Du paukščiai moka kalbėti.

Du paukščiai skrenda ir kalba:

– Jei nereikėtų skubėti,
Kas mums ateitų į galvą?

– Tikriausiai mintis: nutūpti,
Sulesti po grūdą, kitą
Ir ant šakos pasisupti
Kiek nori pavasario rytą!

– O gal troškimas ateitų
Šakotu medžiu pavirsti?

– Atėjęs – pats ir išeitų,
Nes medį gali nukirsti!

– O jei minčių prigarmėtų
Nelesti, negerti, tik švilpti?

– Jos pačios turėtų suprasti,
Kad gali į galvas netilpti!

Du paukščiai moka kalbėti –

Gerai, kad skrenda ir kalba.

Gerai, kad, turint skubėti,

Nieks neateina į galvą.

MIŠKE PAVASARĮ

Ryte kietai miegojo paukščiai,
O medžiai jau pradėjo bust.
Vėjukas mažas pasitraukė,
Pakilo – op! – ir ėmė pūst.

Tai suplasnojo žalias miškas
Jaunais lapeliais ir spygliais!
Paplast paplast ir skrenda miškas
Tolyn – nežinomais keliais.

Laumiukas ar vaiduoklių vaikas
Suaikčiojo iš samanų,
Konvalijos raudonas daigas
Sudie, pasakė, išeinu

Į baltą švelnų skambalėlį,
Kuris kvepės, bet neskambės...
Mat eglės paliktas šešėlis
Sukniubęs verkia prie duobės...

O tuo metu sugrįžo miškas.
Iš kur? – ir liko nežinia.
Tik vėl šaknis įleido miškas,
Vėl susiliejo su žeme!

Vaiduokliai, paukščiai ir laumiukas
Žaliai pragydo: tra lia lia!
Ir suskambėjo skambaliukas
Žolėj po grįžusia egle.

APIE NYKŠTUKUS

Jeigu nori, eik su manim
Į tamsiai žalią eglyną.
Aš žinau, kur po eglės šaknim
Gyvena nykštukų šeimyna.

Aš žinau, kur jie skina gėles
Ir vainiką kvepiantį pina,
Kam, pakėlę mažas rankeles,
Ant ragų iškilmingai kabina...

Pavedžioja žolėj peliukus, –
Vargšei pelei jėgų neužtenka...
O popiet į žalius puodukus
Ligi vakaro žemuoges renka.

O paskui, kai sutemsta visai,
Kai jau žvaigždės upelyje plauko,
Aidi jų plonutėliai balsai,
Lyg varpeliai linguotų ant plauko...

Žiemomis, kada sniego gilų,
Kai šakelės sušalusios braška,
Po šaknim, kur jauku ir tylu,
Žvakeles jie lipina iš vaško.

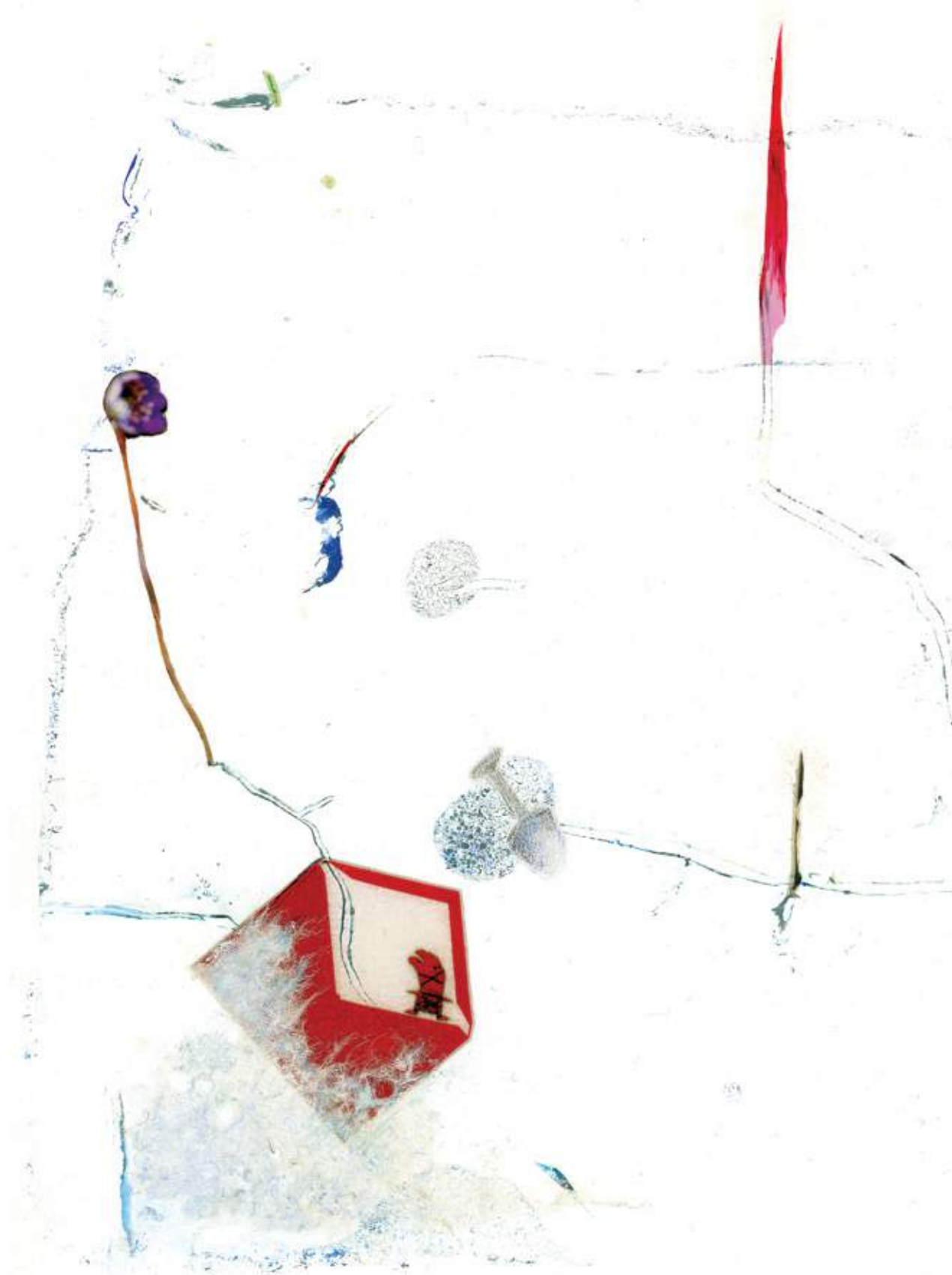
Vėjas supa ir supa egles,
Ir eglynas vis gaudžia ir gaudžia...
Jie, įsėdę į uosio stakles,
Minkštą baltą audimą audžia...

Gatavi marškinėliai balti,
Jau padėtas spyglys juos susiuvęs.
O mėnulio pačioj pilnaty,
Sako, būna nykštukų vestuvės.

Aš eglynan ėjau viena.
Tu miegojai ir neatsikėlei.
Kad žinotum – gera naujiena:
Gimė du maži nykštukėliai.

KO PASAULY DAR NEBUVO

Dar nebuvo, kad vaikeliai,
Susikibę už rankelių,
Dideliais pasaulio laiptais
Liptų obuolio raškyti!

- Ar nebuvo?
- Gal ir buvo.

Dar nebuvo, kad suaugę,
Tų vaikelių nesulaukę,
Ant gražių pasaulio laiptų
Sėstų laišką jiems rašyti:

Apie laiptus į aukštybę,
Apie triukšmą ir ramybę,
Po žodelį – vis teisybę –
Kas iš visko, kas iš nieko...

Apie strazdo nulėkimą,
Apie obuolio skynimą,
Apie baisų užkimimą
Nuo žiemos lietų ir sniego...

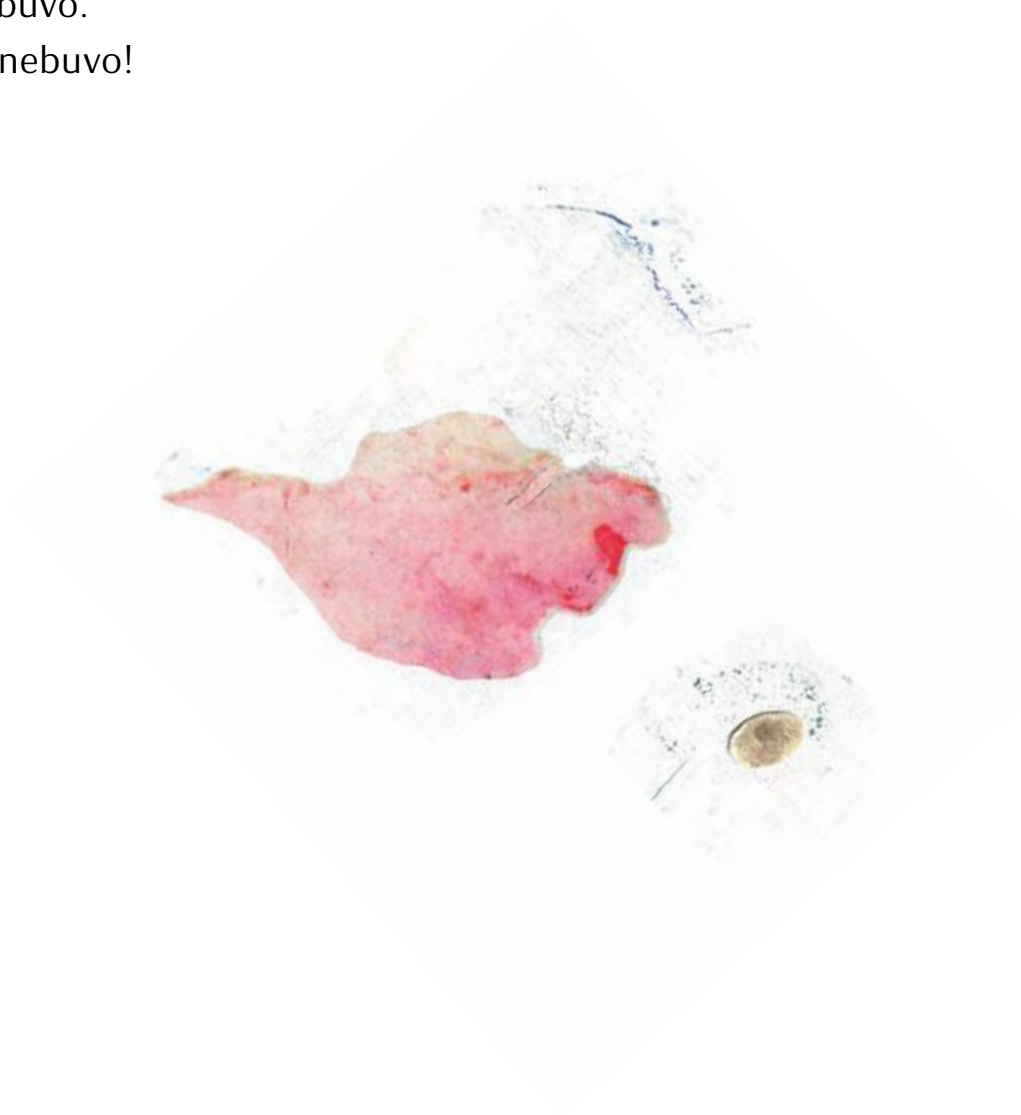
- Ar nebuvo?
- Rodos, buvo.

Dar nebuvo, kad pasauly
Nepabustų rytą saulė,
Kad per giedrą ar per lietu
Laikas eiti negalėtų!

To pasauly dar nebuvo!

Ne, nebuvo.

Taip – nebuvo!

TAKELIS IR ŽÈRUČIO AKELÈS

Bèga takelis per lauką.
Bèga namo vis, namo.
Tarp dobiliukų jo laukia
Didelis pilkas akmuo.

Žèri žèručio akelès...
– Į ką taip žiūri, akmenie?

– Žiūriu, kaip bèga takelis,
Vis bèga ir vis – ne namie.

KIŠKIS IŠ PRAEITIES

Dar savaitė – ir Velykos,
Kai aš jį buvau sutikus:

Jis straksėjo sau keliu
Su raudonu švarkeliu,

Jo ausytę stačią puošė
Kiek pablukus šilko rožė.

Man atrodo, jis iššoko
Iš geltono seno voko –

Toks atrodė nečionykštis!
– Aš esu Velykų kiškis,

Aš iš ten, kur dar Velykos
Oi oi oi, koksai dalykas!

Kur – reikėjo, nereikėjo,
Bet visi mielai tikėjo

Nuo seniausio ligi mažo:
Kiaušinius tik kiškiai dažo!

– Na, o kaip yra ištis?
– Neatskleisiu paslapties,

Bet – kadangi susitikom –
Štai margutis tau Velykom!

ROŽĖ SU SPARNIUKAIS

Mato rytą mažas vabaliukas,
Kad pražydo rožė su sparniukais. –

Tokia pasauly niekur neregėta,
Tokia pasauly niekur negirdėta,
Žaliais sparneliais rožė – kaip gražu!
Labai į rausvą paukštį panašu!

Žaliais sparneliais rausvas paukštis moja
Ir vabaliuką paskraidyt vilioja!

Tai ėmė vabaliukas stiebu kilti,
O kildamas sūpuoti tokią viltį:
Jei lipdamas nuo stiebo nenukris,
Toli toli jis su rože nusukris!

Bet kol į žiedą vabaliukas ėjo,
Ta rožė prasiskleidus nužydėjo.
Tada liūdnai sau tarė vabaliukas:
Viena išskrido rožė su sparniukais...

PELĖDA ŽINO!

Pelėda žino žino žino,
Kad iš nežinomo beržyno
Visų mažiausias nykštukėlis
Jau vakar buvo išsikėlęs.

Smilgelės šnara šnara šnara,
Kad kirminėlį uodas bara
Ir, kad savigarbą užmiršęs,
Iš koto virsta raudonviršis.

O širšės nori nori nori
Pagrobt laukinių bičių korį,
Bet noras taip ir lieka noras,
Kada sumanymas nedoras.

Žolelės linksta linksta linksta,
Nes pučiant vėjui linkti linksma:
Net musė gali pasisupti,
Pataikius ant žolės nutūpti.

Tai tiek naujienų iš beržyno,
Apie kurį pelėda žino
Ir kuriame smilgelės šnara,
Nes ten labai šnarėti gera.

DJUT VIT VIT

Prašom dėmesio, paukšteliai!
Atrasta raiba plunksnelė!
Skriskit skriskit ir nedelskit,
Man į langą drąsiai belskit!

Vakare į langą varna –
Tuk! Ir kiša juodą sparną.
Plunksna, aišku, jai netiko
Ir iš viso nepatiko!

O paskui – anksti iš ryto
Margas vanagas atskrido.
Net plunksnelės nepamatęs,
Sakė, nieko nepametęs!

Sakė: galimas dalykas,
Kad vėliau atlėks tilvikas.

Tas tilvikas ir atskrido,
Į balutę įsibrido,
Sučiulbėjo – djut vit vit,
Reikia plunksną pamatyti!

O pamatęs – kad supyko!
Sako: plunksna ne tilviko!
Piktas iš balos išbrido,
Pasipurtė ir nuskrido...

Nemačiau daugiau tilviko...
Taip ta plunksna man ir liko.

LAUMIUKAS

Vienąkart taip gali atsitikti,
Kad laumiuką tau pavyks sutikti.
Šviesiai žalią smilgą įsikandęs,
Gali jis atrodyt išsigandęs.
Gali susivėlę jo plaukučiai
Driektis ten, kur šiltas vėjas pučia.
Gali – nematau čia nieko blogo –
Dovanoti tau kraitelę uogų...
O nespėjus padėkoti – gali! –
Kaip kiškėlis liuoktelėt į šalį.
Gali jis tau uogų ir neduoti,
Tai tada nebus už ką dėkoti.

Na ir, aišku, gali atsitikti,
Kad laumiuko tau neteks sutikti.

TURINYS

PELĖDŽIUKAI IR UOGELĖ	3
DU PAUKŠČIAI	4
MIŠKE PAVASARĮ	5
APIE NYKŠTUKUS	6
KO PASAULY DAR NEBUVO	10
TAKELIS IR ŽĖRUČIO AKELĖS	12
KIŠKIS IŠ PRAEITIES	13
ROŽĖ SU SPARNIUKAIS	16
PELĖDA ŽINO!	17
DJUT VIT VIT	18
LAUMIUKAS	19
DEVYNIOS KATĖS	22
PATINKA!	23
RAŠINĖLIS – PIEŠINĖLIS	24
DAINELĖ IEVAI IŠ MAŽŲ DAIKTELIŲ	25
VARNŲ VAKARAS	28
PASLAPTIS	29
ATLEISK MAN	30
RAGANIUKAI	31
MŪSŲ MIELOJI VIEŠNIA	34
KĄ ĮRODĖ LAPĖS	36
PIANINO KELIONĖ	40
APIE NAMŲ DVASIĄ	42
KIENO NORS GIMIMO DIENA	43
LINKSNIAI NE IŠ EILĖS ARBA NEĮVYKUSIOS VAIŠĖS	46
PIEŠTŲ ŽMOGIUKŲ VAKARONĖ	48
KADA TAI BUVO?	49
VASARA	52
AMŽINAI	53

MELODIJA	54
OBUOLIJA	55
ŽOLIJA	58
NEIŠGALVOTAS EILĖRAŠTIS	59
KAI UŽMIEGA SAMANĖ	60
MAMYTĖ	61
JEIGU BŪČIAU...	64
KEISTAS SAPNAS	66
MAIŠELIS IR TRIUŠELIS	67
ŠUNELIO POILSIO MINUTĖ	70
ŽIEMINUKAI – SNIEGINUKAI	71
VAIKAI, SIAUBAI IR BAUBAI	72
KO NETURI GYVŪNĖLIAI	76
GIMTANAKTIS	78
KUR TU, PELĖDĖLE	79
NETIKSLUS SKELBIMAS	82
JEI GIMEI SPALĮ	83
VISI PILKIAI	84
AŠ MANAU, KAD TU MANAI	85
KAS?	88
VEIDRODŽIŲ KALBA	89
LYJA ŽIEMĄ...	90
ČIUOŠIM, ČIUOŠIM!	91
SIDABRINĖ PASAKA	94
APIE BUVUSIAS KALĖDAS	96
PRIKRITO ŽMOGUČIŲ?	97
APIE DEVYNIS VARDUS	100
PRAŠYMAS VĖJUI	101
APIE SENATVĘ	102
ŠUNIUKO DRABUŽĖLIO PASLAPTIS	103
TEN, KUR MŪSŲ NĖRA	106
ATMINIMUI	108

Ramutė Skučaitė – poetė, dramaturgė, vertėja ir Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė. Tai viena mylimiausių Lietuvos vaikų poečių, su kurios eilėraščiais užaugo ne viena karta. Poezijos rinktinėje „Pelėda žino“ – ir nauji, ir anksčiau parašyti eilėraščiai.

Ramutės Skučaitės poezijos rinktinę „Pelėda žino“ iliustravo poetės dukra dailininkė ir scenografė Jūratė Račinskaitė.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, Ramutė Skučaitė, 2019
© Viršelis ir iliustracijos, Jūratė Račinskaitė, 2019
© Leidykla „Nieko rimto“, 2019

ISBN 978-609-441-564-7

Korektorė *Erika Merkytė-Švarcienė*
Maketavo *Lina Eitmantytė-Valužienė*

Tiražas 2 000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Ką žino pelėda?

Ko trokšta maži pelėdžiukai?

Kur gyvena nykštukų šeimyna?

Kur šliaužia eglės spygliu sušukuota kirmėlaitė?

Kaip pelėda švenčia gimtanaktį?

Kokios mintys ateitų į galvą, jei nereiktų skubėti?

Ko pasauly dar nebuvo?

Atsiverskite šią eilėraščių knygą –

ne tik visa tai sužinosite, bet ir atrasite

ne vieną mažą stebuklą.

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-564-7

9 786094 415647